

คู่มือการเข้ารับประทานปริญญาบัตร
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คำนำ

พิธีประทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยในสมัยแรกจัดที่ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร ต่อมาเมื่อมีอาคารของมหาวิทยาลัยในวัดบวรนิเวศวิหาร การจัดงาน ประทานปริญญาบัตรจึงได้จัดในหอประชุมของมหาวิทยาลัยจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ย้ายสถานที่จัดงานประทานปริญญาบัตรไปจัดที่หอประชุมพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยกำหนดให้ วันอาทิตย์สุดท้ายของเดือนพฤษภาคม ของทุกปีเป็นวันจัดงานประทานปริญญาบัตรจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๑

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ย้ายสถานที่จัดงานพิธีประทานปริญญาบัตร ไปจัดที่มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในวันอาทิตย์ที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ นับเป็นการจัดงานพิธีประทานปริญญาบัตรครั้งแรกที่มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

ในส่วนของวิธีการและข้อปฏิบัติต่าง ๆ ในการเข้ารับประทานปริญญาบัตรนั้น ในสมัยแรกๆ มีการฝึกซ้อมตามสมควร เช่นฝึกซ้อมเวลาเข้าเข้ารับจริงเวลาบ่าย ซึ่งยังไม่ได้กำหนดวิธีการ ชัดเจน อาจารย์ผู้ฝึกก็ใช้วิธีจำและปฏิบัติสืบทอดกันมาตามลำดับ ทางมหาวิทยาลัยได้มีหนังสือสอบถาม ไปยังราชบัณฑิตยสถาน ถึงการใช้คำที่เหมาะสมกับพิธี ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชฯ เสด็จมาเป็นประธานในพิธี และราชบัณฑิตยสถานได้กำหนดให้ใช้คำว่า “พิธีรับประทานปริญญาบัตร” โดยเริ่มกำหนดวิธีการ ฝึกบัณฑิตใหม่เข้ารับประทานปริญญาบัตรที่เป็นแบบแผนมาตรฐานมาตั้งแต่นั้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ปรับปรุงวิธีการเข้ารับประทาน ปริญญาบัตรให้คล่องตัวและรวดเร็วขึ้น และได้ปรับวิธีการไหว้จุดแรก (ไหว้พระรัตนตรัย) ให้เป็นอิสระ ส่วนการไหว้ในจุดที่ ๒ และการไหว้ในจุดที่ ๓ (ไหว้ประธานฯ) ให้ไหว้พร้อมกัน วิธีการหงายฝ่ามือ รับปริญญาบัตรทั้งสองมือก็ปรับให้จับที่กลางสันปกปริญญาบัตรทั้งสองข้างเพื่อให้ม้วนมือเก็บปกปริญญา บัตรได้อย่างรวดเร็วในจังหวะเดียว นอกจากนี้ก็ให้คงวิธีการแบบเดิมไว้

คู่มือการเข้ารับประทานปริญญาบัตร และวิดีโอสาธิตวิธีการเข้ารับประทานปริญญาบัตร นี้ อาจจะมีข้อบกพร่องที่จะต้องปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอให้ผู้ฝึกซ้อมบัณฑิตใช้เป็นคู่มือในเบื้องต้น และแจ้งข้อบกพร่อง ข้อควรปรับปรุงแก้ไข เพื่อดำเนินการต่อไป

การฝึกซ้อมเพื่อเข้ารับประทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีกำหนดดังนี้

๑. การฝึกซ้อม

๑.๑ การฝึกซ้อมย่อย ให้คุชฎิบัณฑิต มหาบัณฑิต และบัณฑิต รายงานตัวและฝึกซ้อมย่อยตามวัน-เวลาที่วิทยาเขต, วิทยาลัยฯ กำหนด

๑.๒ การฝึกซ้อมใหญ่ ให้คุชฎิบัณฑิต มหาบัณฑิต และบัณฑิต รายงานตัวและฝึกซ้อมใหญ่ ที่อาคารสุชีพปัญญานุภาพ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม ก่อนวันพิธีรับจริง ๑ วันซึ่งจะมีการฝึกซ้อมและกำหนดเวลาต่าง ๆ เหมือนวันพิธีรับจริง

๒. การขึ้นทะเบียนบัณฑิต

เมื่อสภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้จบการศึกษาแล้วให้นักศึกษารายงานตัวขอขึ้นทะเบียนบัณฑิตตามวันเวลาและสถานที่ที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต หรือวิทยาลัยฯ ประกาศ

๓. การแต่งการของบัณฑิต

๓.๑ บัณฑิตบรรพชิต

พระภิกษุสามเณร ครองผ้าเป็นปริมณฑลเฉวียงบ่า พาดผ้าสังฆาฏิและใช้ผ้ารัดอกใช้จีวรสีพระราชนิยมไม่สวมครุยวิทยฐานะ ติดบัตรประจำตัวบัณฑิต

บัณฑิตบรรพชิตจีนิกาย อนัมนิกาย และบัณฑิตบรรพชิตชาวต่างประเทศ ให้ครองผ้าตามระเบียบนิกายที่สังกัด

ข้อห้ามบัณฑิตบรรพชิต ห้ามนำยาม เครื่องมือสื่อสาร และวัตถุที่ไม่เกี่ยวข้องกับการรับปริญญาทุกชนิด เข้าห้องประชุม ห้ามใส่แว่นตาที่มีกระจกเลนส์สีดำหรือแว่นตาที่มีกรอบหรือขาแว่นตาที่มีลวดลาย หรือสีฉูดฉาด

๓.๒ แม่ชี

แม่ชีแต่งชุดตามระเบียบปฏิบัติของแม่ชี ไม่สวมครุยวิทยฐานะ ติดบัตรประจำตัวบัณฑิต

๓.๓ บัณฑิตคฤหัสถ์

บัณฑิตคฤหัสถ์ แต่งกายตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยฯ ว่าด้วยระเบียบแบบนักศึกษาคฤหัสถ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยให้ถือตามเพศที่กำเนิด ดังนี้

๓.๓.๑ บัณฑิตคฤหัสถ์ชาย

บัณฑิตคฤหัสถ์ชาย แต่งเครื่องแบบพิธีการของนักศึกษาสวมเสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาว สวมชุดสูทสากลสีกรมท่า แบบสุภาพ (เสื้อสูทและกางเกงชุดสูทสีเดียวกัน) ผูกเนคไทสีกรมท่า สวมรองเท้าน้ำสีดำ สวมครุยวิทยฐานะตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด ติดบัตรประจำตัวบัณฑิต

(๑) บัณฑิตชายที่เป็นข้าราชการพลเรือน หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

สวมเครื่องแบบชุดปกติขาว ไม่สวมหมวก ติดเครื่องหมายและกระดุมให้ถูกต้องตามสังกัดสวมเสื้อครุยวิทยฐานะ

(๒) บัณฑิตชายที่เป็นข้าราชการทหาร-ตำรวจชั้นประทวน

สวมเครื่องแบบชุดปกติขาว ไม่สวมหมวก ติดเครื่องหมายและ
กระดุมให้ถูกต้องตามสังกัด คาดกระบี่กับสามชายหรือสายกระบี่ (ถ้ามี) ถูงมือสีขาว สวมครุย
วิทยฐานะ

ข้อห้ามบัณฑิตคฤหัสถ์ชาย ห้ามใส่คอนแทคเลนส์สีทุกชนิด
ห้ามใส่แว่นตาสีดำหรือแว่นตาที่มีกรอบหรือขาแว่นตาที่มีลวดลาย หรือสีฉูดฉาด ห้ามทำสีผมไฮไลท์
ห้ามสวมวิกผม ห้ามไว้หนวดเครา

๓.๓.๒ บัณฑิตคฤหัสถ์หญิง

บัณฑิตคฤหัสถ์หญิง แต่งเครื่องแบบพิธีการของนักศึกษา
สวมเสื้อเชิ้ตสีขาว ติดเครื่องหมายนักศึกษา แขนเสื้อสั้นเหนือศอก คอเสื้อแบบตั้ง ติดกระดุมคอแบบสุขภาพ
กระโปรงทรงตรงสีกรมท่า ชายกระโปรงเสมอกัน ยาวคลุมเข่า สวมรองเท้าหนังคัทชู สีดำปิดหัวส้นสูงไม่
เกิน ๒ นิ้ว สวมถุงน่องยาวสีเนื้อเท่านั้นไม่มีลวดลาย สวมครุยวิทยฐานะตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
ติดบัตรประจำตัวบัณฑิต

**(๑) บัณฑิตคฤหัสถ์หญิงที่เป็นข้าราชการพลเรือนหรือพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ**

สวมเครื่องแบบชุดปกติขาว ไม่สวมหมวก ติดเครื่องหมายและ
กระดุมให้ถูกต้องตามสังกัด สวมรองเท้าหนังคัทชู สีดำปิดหัวส้นสูงไม่เกิน ๒ นิ้ว สวมถุงน่องยาวสีเนื้อ
เท่านั้นไม่มีลวดลาย สวมครุยวิทยฐานะตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด ติดบัตรประจำตัวบัณฑิต

(๒) บัณฑิตคฤหัสถ์หญิงที่เป็นข้าราชการทหาร-ตำรวจ

สวมเครื่องแบบชุดปกติขาว ไม่สวมหมวก ติดเครื่องหมายและ
กระดุมให้ถูกต้องตามสังกัด สวมรองเท้าหนังคัทชู สีดำปิดหัว ส้นสูงไม่เกิน ๒ นิ้ว สวมถุงน่องยาวสีเนื้อ
เท่านั้นไม่มีลวดลาย สวมครุยวิทยฐานะตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด ติดบัตรประจำตัวบัณฑิต

การแต่งหน้าและทรงผม การแต่งหน้าให้อยู่ในระดับ
พอสมควร ให้จัดแต่งผมทรงสุขภาพ สีสผมต้องเป็นสีดำ หรือสีน้ำตาลตามธรรมชาติ

ข้อห้ามบัณฑิตคฤหัสถ์หญิง ห้ามติดขนตาปลอม ห้ามทาสี
เล็บและไว้เล็บยาว ห้ามใส่คอนแทคเลนส์สีทุกชนิด ห้ามใส่แว่นตาสีดำหรือแว่นตาที่มีกรอบหรือขาแว่นตา
ที่มีลวดลาย หรือสีฉูดฉาด ห้ามทำสีผมไฮไลท์ ห้ามสวมวิกผม ห้ามถักผมเปีย ห้ามติดเครื่องประดับบน
ศีรษะ ไม่สวมเครื่องประดับใด ๆ ทั้งสิ้น

๔. การแต่งการของมหาบัณฑิตและคฤหัสถ์บัณฑิต

๔.๑ มหาบัณฑิตและคฤหัสถ์บัณฑิตบรรพชิต

พระภิกษุสามเณร ครองผ้าเป็นปริมณฑลเฉวียงบ่า พาดผ้าสังฆาฏิและใช้ผ้า
รัดอกใช้จีวรสีพระราชานิยมไม่สวมครุยวิทยฐานะ ติดบัตรประจำตัวบัณฑิต

บัณฑิตบรรพชิตจีนิกาย อนัมมิกาย และบัณฑิตบรรพชิตชาวต่างประเทศ ให้
ครองผ้าตามระเบียบนิกายที่สังกัด

/ข้อห้ามบัณฑิต...

ข้อห้ามบัณฑิตบรรพชิต ห้ามนำยาม เครื่องมือสื่อสาร และวัตถุที่ไม่เกี่ยวข้องกับการรับปริญญาทุกชนิด เข้าห้องประชุม ห้ามใส่แว่นตาที่มีกระจกเลนส์สีดำหรือแว่นตาที่มีกรอบหรือขาแว่นตาที่มีลวดลาย หรือสีฉูดฉาด

๔.๒ มหาบัณฑิตและคณาจารย์บัณฑิตคฤหัสถ์ชาย สวมเสื้อเชิ้ตสีขาว แขนยาว เนคไทสีกรมท่า สวมทับด้วยชุดสากลสีกรมท่า กางเกงสีกรมท่า ถุงเท้าสีดำ รองเท้าหนังหุ้มส้นสีดำล้วน ไม่มีเครื่องประดับและลวดลายใดๆ สวมครุยวิทยฐานะ

๔.๓ มหาบัณฑิตและคณาจารย์บัณฑิตคฤหัสถ์หญิง เสื้อเชิ้ตสีขาวแขนสั้นมีปกตัดด้วยผ้าเรียบ ไม่มีลวดลายในเนื้อผ้า สวมทับด้วยชุดสากลสีกรมท่า กระโปรงสีกรมท่า ถุงน่องสีเนื้อ รองเท้าหุ้มส้นสีดำ ไม่มีเครื่องประดับและลวดลายใดๆ ส้นสูงไม่เกิน 3 นิ้ว สวมครุยวิทยฐานะ

ข้อห้ามมหาบัณฑิตคณาจารย์บัณฑิตคฤหัสถ์หญิง ห้ามติดขนตาปลอม ห้ามทาสีเล็บและไว้เล็บยาว ห้ามใส่คอนแทคเลนส์สีทุกชนิด ห้ามใส่แว่นตาสีดำหรือแว่นตาที่มีกรอบหรือขาแว่นตาที่มีลวดลายหรือสีฉูดฉาด ห้ามทำสีผมไฮไลต์ ห้ามสวมวิกผม ห้ามติดเครื่องประดับบนศีรษะ ไม่สวมเครื่องประดับใดๆ ทั้งสิ้น

หมายเหตุ

- สำหรับมหาบัณฑิตและคณาจารย์บัณฑิตที่เป็นข้าราชการ ทหาร ตำรวจ ให้สวมเครื่องแบบปกติขาว และสวมครุยวิทยฐานะ ไม่สวมหมวก
- ในกรณีที่มีการแต่งกายไม่สามารถเป็นไปตามประกาศข้างต้น ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการดำเนินงานพิธีการรับประทานปริญญาบัตร

๕. การแต่งกายของบัณฑิตกิตติมศักดิ์

๕.๑ บัณฑิตกิตติมศักดิ์ชาย

- (๑) สวมเครื่องแบบปกติขาว (ถ้าเป็นข้าราชการ) หรือ
- (๒) สวมชุดสูทสีกรมท่า หรือชุดสีสุภาพ
- (๓) สวมครุยวิทยฐานะ

๕.๒ บัณฑิตกิตติมศักดิ์หญิง

- (๑) สวมเครื่องแบบปกติขาว (ถ้าเป็นข้าราชการ) หรือ
- (๒) สวมชุดสากลนิยม หรือชุดไทยพระราชทาน
- (๓) สวมครุยวิทยฐานะ

๖. ชุดครุยวิทยฐานะของบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ชุดครุยวิทยฐานะของบัณฑิต มี ๓ ระดับ คือ

๑. ครุยคณาจารย์

- ๑.๑ ชุดครุยทำด้วยผ้าคอตตอนทวิลสีส้ม (รหัสสี PANTONE 2018 C) ยาวครึ่งน่อง
- ๑.๒ ส้ารครอบขอบ

๑.๒.๑ ส้ารครอบขอบกว้าง ๙ เซนติเมตร ยาวรอบคอทั้งสองฝั่งปลายส้ารมีลักษณะ โค้งมน ห่างจากชายชุดครุย ๑๕ เซนติเมตร

๑.๒.๒ พื้นสำรดทำด้วยผ้าซาตินสีประจำคณะ และมีเส้นแถบทองจำนวนสี่เส้น ขนาดเส้นละ ๑ เซนติเมตร ทับบนพื้นสำรดทั้งสองข้าง เว้นระยะเส้นละ ๑ เซนติเมตร

๑.๒.๓ มีเข็มกลัดตรามหาวิทยาลัยทำด้วยโลหะสีเงินขนาดสูง ๔ เซนติเมตร กว้าง ๒.๗ เซนติเมตร ติดช่วงกลางระหว่างเส้นแถบทองคู่ในบริเวณตรงหน้าอกทั้งสองข้าง

๑.๓ สำรดที่แขนลักษณะปลายโค้งมนทั้งสองด้าน มีสามช่วงดังนี้ สำรดช่วงปลายแขน กว้าง ๙ เซนติเมตร ยาว ๒๗ เซนติเมตร และมีเส้นแถบทองทับทั้งสองข้างเหมือนกับสำรดรอบขอบ ถัดมา สำรดช่วงกลางท่อนแขน และสำรดช่วงข้อศอกกว้าง ๗.๕ เซนติเมตร ยาว ๒๗ เซนติเมตร และมีเส้นแถบทองทับทั้งสองข้างจำนวน ๓ เส้น ขนาดเส้นละ ๑ เซนติเมตร เว้นระยะระหว่างเส้นละ ๑ เซนติเมตร โดย สำรดทั้งสามช่วงห่างกันช่วงละ ๕ เซนติเมตร

๒. ครุยมหาบัณฑิต

๒.๑ ชุดครุยทำด้วยผ้าคอตตอนทวิลสีส้ม (รหัสสี PANTONE 2018 C) ยาวครึ่งน่อง

๒.๒ สำรดรอบขอบ

๒.๒.๑ สำรดรอบขอบกว้าง ๙ เซนติเมตร ยาวรอบคอทั้งสองฝั่งปลายสำรดมี ลักษณะ โค้งมนห่างจากชายชุดครุย ๑๕ เซนติเมตร

๒.๒.๒ พื้นสำรดทำด้วยผ้าซาตินสีประจำแต่ละคณะ และมีเส้นแถบทองจำนวน สี่เส้น ขนาดเส้นละ ๑ เซนติเมตร ทับบนพื้นสำรดทั้งสองข้าง เว้นระยะเส้นละ ๑ เซนติเมตร

๒.๒.๓ มีเข็มกลัดตรามหาวิทยาลัยทำด้วยโลหะสีเงินขนาดสูง ๔ เซนติเมตร กว้าง ๒.๗ เซนติเมตร ติดช่วงกลางระหว่างเส้นแถบทองคู่ในบริเวณตรงหน้าอกทั้งสองข้าง

๒.๓ สำรดที่แขนกว้าง ๙ เซนติเมตร ยาว ๒๗ เซนติเมตร ลักษณะปลายโค้งมนทั้ง สองด้าน โดยมีสองช่วงคือเหนือปลายแขนขึ้นมา ๗.๕ เซนติเมตร และอีกช่วงข้อศอกห่างกัน ๖.๒๕ เซนติเมตร และมีเส้นแถบทองทับทั้งสองข้างเหมือนกับสำรดรอบขอบ

๓. ครุยบัณฑิต

๓.๑ ชุดครุยทำด้วยผ้าคอตตอนทวิลสีส้ม (รหัสสี PANTONE 2018 C) ยาวครึ่งน่อง

๓.๒ สำรดรอบขอบ

๓.๒.๑ สำรดรอบขอบกว้าง ๙ เซนติเมตร ยาวรอบคอทั้งสองฝั่งปลายสำรดมี ลักษณะ โค้งมนห่างจากชายชุดครุย ๑๕ เซนติเมตร

๓.๒.๒ พื้นสำรดทำด้วยผ้าซาตินสีประจำแต่ละคณะ และมีเส้นแถบทองจำนวน สี่เส้น ขนาดเส้นละ ๑ เซนติเมตร ทับบนพื้นสำรดทั้งสองข้าง เว้นระยะเส้นละ ๑ เซนติเมตร

๓.๒.๓ มีเข็มกลัดตรามหาวิทยาลัยทำด้วยโลหะสีเงินขนาดสูง ๔ เซนติเมตร กว้าง ๒.๗ เซนติเมตร ติดช่วงกลางระหว่างเส้นแถบทองคู่ในบริเวณตรงหน้าอกทั้งสองข้าง

๓.๓ สำรดที่แขนกว้าง ๙ เซนติเมตร ยาว ๒๗ เซนติเมตร ลักษณะปลายโค้งมนทั้ง สองด้าน โดยอยู่เหนือปลายแขนขึ้นมา ๗.๕ เซนติเมตร และมีเส้นแถบทองทับทั้งสองข้างเหมือนกับสำรด รอบขอบ

๔. เข็มวิทยฐานะของมหาวิทยาลัย

๔.๑ ตัวเข็มเป็นรูปตราของมหาวิทยาลัยคุณนุณ กลัดอยู่บนสำรดรอบขอบช่วงกลาง ระหว่างเส้นแถบทองคู่ในบริเวณตรงหน้าอกทั้งสองข้าง

๔.๒ เข็มวิทยฐานะชุดครูยบัณฑิต ชุดครูยมหาบัณฑิต และชุดครูยคุชฎีบัณฑิต ทำด้วยโลหะ สีเงิน มีขนาดสูง ๔ เซนติเมตร กว้าง ๒.๗ เซนติเมตร

๗. สีประจำคณะ

- ๗.๑ สีประจำคณะศาสนาและปรัชญาคือ สีขาว (รหัสสี PANTONE 11-0601 TCX Bright White)
- ๗.๒ สีประจำคณะมนุษยศาสตร์คือ สีแดง (รหัสสี PANTONE 179 C)
- ๗.๓ สีประจำคณะสังคมศาสตร์คือ สีฟ้า (รหัสสี PANTONE 2171 C)
- ๗.๔ สีประจำคณะศึกษาศาสตร์คือ สีเขียว (รหัสสี PANTONE 339 C)

๘. การเข้าห้องประชุม

บัณฑิตผู้เข้ารับปริญญา ให้ใช้ประตูหลังห้องประชุมเท่านั้น ให้เดินเข้าห้องประชุมด้วยอาการสำรวม อนุญาตให้สวมรองเท้าเข้าห้องประชุมได้ เฉพาะนักศึกษาบรรพชิตเมื่อนั่งประจำที่เรียบร้อยแล้ว ให้วางรองเท้าไว้ใต้เก้าอี้ที่นั่ง

สิ่งของที่ห้ามนำเข้าห้องประชุม ในเวลาฝึกซ้อมและขณะอยู่ในพิธีรับปริญญาบัตร ห้ามนำยาม กระเป๋า เครื่องมือสื่อสาร ของกินขบเคี้ยว และเครื่องประดับตกแต่งทุกชนิด เข้าห้องประชุม

ไม่ออกจากห้องประชุมเมื่อเข้าที่นั่งเรียบร้อยแล้ว ถ้ามีเหตุจำเป็นต้องแจ้งให้อาจารย์ผู้ควบคุมแถวทราบ เพื่อแจ้งให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายฝึกซ้อมช่วยแก้ไขปัญหา

๙. การไหว้

การไหว้พระรัตนตรัยให้ปฏิบัติดังนี้

- ๙.๑ ประนมมือไว้ระหว่างอก
- ๙.๒ ยกมือประนมขึ้นพร้อมกับก้มศีรษะลงเล็กน้อย ให้นิ้วหัวแม่มือทั้งสองอยู่ระหว่างคิ้ว ให้ปลายนิ้วราบจรดหน้าผาก ทำเพียงครั้งเดียว แล้วลดมือลงตามเดิม

๑๐. การจัดขบวนบัณฑิต

ที่หัวแถวด้านซ้าย ตรงกลาง และด้านขวามือ จะมีอาจารย์คอยให้สัญญาณมือให้ผู้เข้ารับปริญญาบัตรนั่งตัวตรงและคอยสังเกตการให้สัญญาณจากอาจารย์ผู้คุมขบวนบัณฑิต

เมื่ออธิการบดีถวายรายงานถึงคำว่า...**บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว...**อาจารย์ผู้ควบคุมขบวนบัณฑิตจะให้สัญญาณ ดังนี้

- (๑) สัญญาณยกแขนตั้งสันมือตรงไปข้างหน้า ให้บัณฑิตนั่งเตรียมพร้อมตลอดทั้งแถว
- (๒) สัญญาณหงายฝ่ามือ ให้บัณฑิตลุกขึ้นยืนพร้อมกัน
- (๓) สัญญาณประนมมือ ให้บัณฑิตไหว้พร้อมกัน
- (๔) สัญญาณผายมือไปทางซ้ายของบัณฑิต ให้บัณฑิตหันไปทางซ้ายพร้อมกันและยืน

เข้าแถวให้มีระยะห่างจากคนข้างหน้าประมาณ ๑ ก้าว

จากนั้นให้อาจารย์นำขบวนบัณฑิตเดินเป็นแถวขึ้นรับประธานปริญญาบัตรและอาจารย์เดินนำส่งถึงบันไดเวที เมื่อขึ้นบันไดถึงเวทีให้ประธานมือขวาทับมือซ้าย สังเกตเครื่องหมายให้หยุดยืนเมื่อคนข้างหน้าก้าวพ้นตำแหน่ง ให้ก้าวแทนตำแหน่งนั้นอย่างเป็นจังหวะ ไม่ช้าไม่เร็วเกินไป

๑๑. การรับปริญญาบัตร

๑๑.๑ วิธีการนำแถวขึ้นรับปริญญาบัตรของบัณฑิตท่านแรก

บัณฑิตท่านแรกที่เดินนำแถว ให้ปฏิบัติ ดังนี้

- (๑) เมื่อเดินนำแถวไปถึงจุดไหว้ที่ ๑ ให้หันไปทางโต๊ะหมู่บูชา ไหว้ครั้งที่หนึ่งแล้วหันกลับและให้เดินไปตามลำดับ
- (๒) ถึงจุดไหว้ที่ ๒ หันหน้าตรงไปทางองค์ประธาน ไหว้ครั้งที่สองแล้วหยุดรอ
- (๓) เมื่อคณบดีเริ่มขานชื่อ ให้เดินตรงไปยังจุดไหว้ที่ ๓
- (๔) ไหว้ครั้งที่สามแล้วรับปริญญาบัตร (การไหว้ครั้งที่สองและครั้งที่สามให้บัณฑิตคนข้างหน้าและคนข้างหลังไหว้พร้อมกัน)

๑๑.๒ วิธีการรับปริญญาบัตรของบัณฑิตบรรพชิต

บัณฑิตบรรพชิตให้ปฏิบัติ ดังนี้

- (๑) ยืนสองมือออกรับใบปริญญาบัตร
- (๒) จับทางด้านข้างทั้งสองข้างที่ปกปริญญาบัตรด้านใกล้ตัว
- (๓) ดึงปริญญาบัตรเข้าหาตัวพร้อมกับปล่อยมือขวา ม้วนมือซ้ายที่ถือใบปริญญาบัตรเข้าชิดตัว
- (๔) ถือปริญญาบัตรด้วยมือซ้าย
- (๕) แนบปริญญาบัตรชิดลำตัวตามแนวขวาง ข้อศอกติดลำตัว กะให้มือเหนือสะดือเล็กน้อย
- (๖) ปล่อยมือขวาแนบลำตัว
- (๗) ก้าวถอยหลังท่ามุม ๔๕ องศา ประมาณ ๔ ก้าว

๑๑.๓ วิธีการรับปริญญาบัตรของบัณฑิตคฤหัสถ์

บัณฑิตคฤหัสถ์ให้ปฏิบัติ ดังนี้

- (๑) ยืนสองมือออกรับใบปริญญาบัตร
- (๒) จับทางด้านข้างทั้งสองข้างที่ปกปริญญาบัตรด้านใกล้ตัว
- (๓) ดึงปริญญาบัตรเข้าหาตัวพร้อมกับปล่อยมือซ้าย ม้วนมือขวาที่ถือใบปริญญาบัตรเข้าชิดตัว
- (๔) ถือปริญญาบัตรด้วยมือขวา
- (๕) แนบปริญญาบัตรชิดลำตัวตามแนวขวาง ข้อศอกติดลำตัว กะให้มือเหนือสะดือเล็กน้อย
- (๖) ปล่อยมือซ้ายแนบลำตัว (หรือถือกระเป๋า)
- (๗) ก้าวถอยหลังท่ามุม ๔๕ องศา ประมาณ ๔ ก้าว

๑๑.๔ วิธีการถือใบปริญญาบัตร

บัณฑิตทุกท่านให้ปฏิบัติ ดังนี้

- (๑) ในขณะที่ถือใบปริญญาบัตร ให้ใช้นิ้วหัวแม่มือกดปกปริญญาบัตรด้านหน้าไว้ส่วนอีกสี่นิ้ว แนบประคองปกด้านหลัง
- (๒) ถือปริญญาบัตรแนบขวางลำตัวในแนวนอน ระวังอย่าให้เอียงจนไม่เรียบร้อย และจะต้องถืออยู่ตลอดเวลาที่อยู่ในห้องประชุม

(๓) เวลาถ่ายภาพหมู่ให้ใช้นิ้วหัวแม่มือกดปกหน้าใบของปกปฏิญญาบัตรไว้ ใช้นิ้วชี้รองสันปกปฏิญญาไว้ด้านล่าง อีกสามนิ้วที่เหลือประคองปกหลังปฏิญญาไว้

การก้าวถอยหลังท่ามุม ๔๕ องศา เมื่อรับใบปฏิญญาบัตรจากประธาน เรียบร้อยแล้ว ให้ก้าวถอยหลัง ท่ามุม ๔๕ องศา ประมาณ ๔ ก้าว หยุดตรงตำแหน่งเครื่องหมาย หยุดรอ เมื่อผู้รับปฏิญญาบัตร คนต่อไปเริ่มยื่นมือไปรับใบปฏิญญาบัตร ให้หันไปทางขวามือแล้วเดินลงเวที

๑๑.๕ วิธีการนั่งพร้อมกัน

บัณฑิตทุกท่านให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) เมื่อรับปฏิญญาบัตรและเดินถึงที่นั่งของตนแล้วให้ยืนตรงรอจนเต็มแถว

(๒) เมื่อผู้ให้สัญญาณคว่าฝ่ามือลง จึงนั่งพร้อมกัน

(๓) วางปฏิญญาบัตรกับหน้าตักของตน

(๔) วางมือทำให้เรียบร้อยและพนมมือขณะรับฟังโอวาท

๑๒. การออกจากห้องประชุมเมื่อเสร็จพิธี

ให้บัณฑิตในห้องประชุมนั่งรอจนกระทั่งองค์ประธานฯ และคณาจารย์ออกจากห้องประชุมเรียบร้อยแล้ว

๑๒.๑ ให้ผู้คุมขบวนบัณฑิตให้สัญญาณลุกขึ้นยืนพร้อมกันทั้งห้องประชุม

๑๒.๒ บัณฑิตสองแถวจากด้านหน้า แถวที่ ๑ หันไปทางขวา แถวที่ ๒ หันไปทางซ้าย เดินออกประตูด้านข้างลงบันไดไปตามลำดับ

๑๒.๓ บัณฑิตสองแถวจากด้านหลัง แถวที่ ๑ หันไปทางขวา แถวที่ ๒ หันไปทางซ้าย เดินออกประตูด้านหลังลงบันไดไปตามลำดับ

๑๓. การยืนแถวถวายการต้อนรับและส่งกลับ

ให้ผู้คุมขบวนบัณฑิตชั้นล่างของอาคารสุชีพบุญญาภาพ จัดแถวบัณฑิตถวายการต้อนรับ เมื่อเสร็จพิธี ให้ผู้คุมขบวนบัณฑิตในห้องประชุมอาคารสุชีพบุญญาภาพ จัดแถวบัณฑิตถวายการส่งกลับ